

Gsm-vrije zones op school?

Het is een hot issue binnen het onderwijs; mobieltjes binnen de schoolmuren. Heeft uw school hier al een beleid voor? In dit artikel vindt u een overzicht van de discussie, inclusief een kijkje bij collega-scholen die een gsm-verbod hebben afgekondigd.

Dat was even schrikken en slikken voor de leerlingen van het CCC te Zwolle. Vanaf het huidige schooljaar verbiedt het Carolus Clusius College leerlingen om in school een gsm bij zich te hebben. Dit om ongewenste beelden van de school op internet te voorkomen. De school had al eerder een verbod op het gebruik van de gsm afgekondigd. Nu wordt het in bezit hebben van een gsm binnen de school bestraft. In de school is een kluis waarin de mobieltjes veilig kunnen worden opgeborgen.

Mobieltjesverbod

In het verleden zijn er heimelijk opgenomen beelden van de school te zien geweest op internet. De schoolleiding noemt dat een inbreuk op de privacy. De Stentor, de regionale krant, berichtte gedurende het invoeren van de maatregel. Leerlingen Leonie Visser, Hilde Visser, Nona Bouwman en Monica Wieten waren erbij toen zij tijdens de introductie hoorden van het verbod op mobieltjes op hun nieuwe school. Monica vindt het verbod niet

echt nodig: "En iedereen vindt het eigenlijk een beetje dom." Leonie: "Als er drie keer in de les een belletje gaat is dat storend. Vanochtend ging er nog een af, maar er gebeurde niets." De reacties van leerlingen zelf waren weliswaar in den beginne hard, maar dit ebde al snel weg in de eerste dagen van hun nieuwe schooljaar. Er ontstond zelfs begrip voor de regel, hoewel deze volgens vele leerlingen wel ongewenst was. De Stentor berichtte zelfs: "Inmiddels zijn de nieuwe regels enigszins bezonken en ziet het viertal VWO 6-leerlingen dat er leven is na een mobieltjesverbod in school. Het gesprek van de dag is het niet." Leerlinge Nona is zelf ook weer tot de orde van de dag overgegaan. Ze geeft aan: "Het is geen rare regel, maar bellen zou in de aula

wel moeten mogen."

De zogenaamde case van CCC Zwolle is voor het volledige onderwijs zeer interessant. Het advies van stichting De Kinderconsument om over te gaan tot gsm-vrije zones op school [waarbij mede wordt geadviseerd er middels kluisjes voor te zorgen dat de gehele school een gsm-vrije zone wordt] is op het CCC van kracht.

Weerstand

In discussies met leerkrachten, directies en onderwijsondersteunend personeel blijkt hoe hoog de weerstand is voor deze maatregel. Of beter gezegd, het instellen van deze regel. Ondanks dat men is overtuigd van de noodzaak ervan: omdat er tijdens schooltijd lukraak wordt gefilmd, gefotografeerd, gebeld, gesms't etcetera. Omdat elke leerkracht merkt dat door het binnendringen van deze technologie leerlingen zich minder [kunnen] concentreren. Omdat men merkt dat door de beschikbaarheid en aanwezigheid van mobieltjes het cyber- of digitaal

pesten toeneemt; omdat de schaduwkant van mobieltjes het helaas aflegt tegen de mogelijkheden, zoals bereikbaarheid en multi-tasking.

Maatregelen

Ook het CCC zag op tegen het afkondigen van de maatregel. Volgens rector Gert van der Zwan is het strengere beleid ingegeven door de vele met mobieltjes gemaakte filmpjes op websites als Geenstijl en Youtube. Filmpjes van leraren die uit hun dak gaan of leerlingen die schoolgenootjes in elkaar slaan zijn er volop te vinden. "Je wordt soms gefilmd op een manier die je niet wilt. Daar kan narigheid van komen. Als beginnend docent achtervolgt dat je je hele leven als het op internet staat." Het CCC staat niet alleen. Vooral dit schooljaar nemen scholen de kans om nieuwe regels in te stellen. Andere scholen die een dergelijke regel hebben zijn o.a. het Dordtse Insula College, het Alkmaarse Wil-

"Je wordt soms gefilmd op een manier die je niet wilt. Daar kan narigheid van komen"

lem Blaue en het Walburgcollege in Zwijndrecht. Dit zijn allemaal scholen in het voortgezet onderwijs, maar ook het basisonderwijs neemt haar maatregelen. Immers, meer dan 70% van de tienjarigen heeft al een eigen mobieltje [95% van de tieners vanaf klas 1 in het voortgezet onderwijs].

Er is ook kritiek op de maatregel. Zo liet directeur Rob Limper van de Vereniging Openbaar Onderwijs onlangs in het AD weten: "Dit los je alleen op met een goede cultuur, niet met repressie. Dan maak je het alleen maar spannend." Pieter Hettema, voorzitter van Schoolmanagers VO, kon zich voorstellen dat scholen het gebruik van mobieltjes op bepaalde plekken in het gebouw verbieden, maar nuan-

ceerde: "Je kunt moeilijk verbieden dat kinderen hun mobieltjes meenemen naar school. Ze moeten toch bereikbaar zijn voor hun ouders, ook als ze onderweg zijn." Hij vond dat de scholen met ouders en leerlingen goede afspraken moeten maken en aangeven wat de gevolgen zijn als huisregels worden overtreden. Scholen zelf proberen ruimte in de regels te creëren. De mobiel mag alleen niet in de klas worden gebruikt", zegt locatiedirecteur J. Vlot van het Stedelijk Dalton Lyceum in Dordrecht. "Een algemeen verbod is op het ogenblik ook helemaal niet nodig. Dat is ook heel moeilijk te controleren, omdat je dan haast moet gaan fouilleren. Bovendien, er kunnen heel legitieme redenen zijn waarom een leerling een mobiele telefoon bij zich heeft. Het is veel belangrijker om kinderen op hun eigen verantwoordelijkheid te wijzen."

Politiek

Ook de politiek bemoeit zich met dit fenomeen. Bij de lancering van het boek *Pesten Is Laf*, cyberpesten is laffer [uitgeverij Vives Media] waren diverse 2^e Kamerleden aanwezig. Atsma [CDA], Gerken [SP] en Kraneveld [PvdA] bogen zich over het onderwerp. Al snel kwam de SP met een schooladvies om de gsm in ieder geval ter discussie te stellen. Ook De Besturenraad, die 2250 scholen met 800.000 leerlingen vertegenwoordigt, moedigt scholen aan om te experimenteren met een verbod op mobieltjes binnen de schoolmuren. Het PPSI [Project Preventie Seksuele Intimidatie], actief voor decanen en vertrouwenspersonen, opende de discussie op haar websites. In trainingen van de stichting Politie Vorming Centrum (SPVC), samen met de stichting Kinderconsument, blijkt dat [jeugd]agenten het beleid veelvuldig omarmen. Steeds meer scholen laten zich middels trainingen voor teams van onderwijs en onderwijsondersteunend personeel voorlichten. Steeds meer scholen vragen na alle ouderavonden over veilig internet nu avonden over mobieltjes aan. Het is zoals Criminoloog Henk Ferwerda meent: "Elke school moet zich goed afvragen of de regels duidelijk genoeg zijn." Hij denkt dat veel scholen tot een aanpassing van hun leerlingenreglement

zullen komen. "Je houdt dit soort ontwikkelingen niet tegen. Tien jaar geleden speelde deze discussie over wapens op scholen. Veel scholen ontkenden het probleem eerst. Nu is vrijwel overal vastgelegd dat wapens verboden zijn. Dit zal ook zo gaan."

Voorlichting over mobieltjes op school en thuis

Jaarlijks geeft stichting De Kinderconsument zo'n 400 ouderavonden en leerkrachttrainingen. Naast de thema's Veilig Internet en Cyberpesten biedt de stichting nu ook het thema Mobieltjes aan. Een lespakket voor het basisonderwijs wordt begin december 2007 verwacht. Het aanbod vindt u ook op www.kinderconsument.nl. Lespakketten via www.kinderconsument.nl/winkel

Het boek *Pesten Is Laf* met korting!

U als Vives lezer kunt het boek *Pesten Is Laf*, cyberpesten is laffer met 20% korting aanschaffen. U betaalt slechts € 14 [excl. verzendkosten]. De boekjes kunt u bestellen via: <http://specials.hub.nl/pestenislaf>. Deze aanbieding geldt tot 1 januari 2008.

www.kinderconsument.nl [o.a. voorlichting voor scholen en ouders]

www.ppsi.nl [Project Preventie Seksuele Intimidatie]

www.schoolveiligheid.nl